

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
 Abonamentele se fac
 numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR :
 Mestugean, Corneliu Moldovanu, I. Livescu; I. C. Aslan, I. Dragoslav,
 d-na dr. E. Kamiński, V. Anestin, C. Z. Buzdugan, Conu Leonida,
 Albert, etc.

ANUNCIURI
 Linia pe pagina 7 și 8
 — BANI 20 —

SINUCIDERA UNEI PRINCESE DIN TURCIA — (Vezi explicația)

SENIORUL DIN HALLEBORG

NUVELA DE ALFRED VON HEDENSTYERNA

Traducă cu autorizație autorului de M. HILBERKE

Urmare —

„Înspre seară, când Amelia era deja culcată, baronul se decise în sfârșit să-i vorbească. Nici nu știa ce i spune, Amelia nu pricepea nici ca mai nimic, afară numai că i vorbea de viitor, de boala ei care se putea întoarce în alt fel de cum credea ei, nu se știe nici odată...”

„Bolnava o asculta cu luare aminte; de odată se roși; ochii i străluciră, se ridică repede în sus, și strigănd pe mâna pe inima ei, îi zise cu un fel de bucurie amestecată în dispoziție: „Viitorul meu, mamă, oi spune-ți dacă dău a spus că aș putea trăi încă, încă puțin cel puțin!”

D-na Silverspin își ascunse obrazul, i se părea că comise un sacrilegiu, trănind în calculele ei pământești pe această ființă nenorocită, destinată cerului. Cum să i mărturisască tot, fără a pierde încrederea acestei scumpe copilă?”

Trebuia cu toate acestea, Amelia își asculta pe mama sa, întocmai ca o pasăre speriată, care se lovește de o fereastră închisă, și umblă, spaima și durerea alternați pe fața ei ca și cum ar fi vrut să zică: — E cu puțință cu auzul să-mi vorbească astfel? Și când aceasta, mo mai având putere și argumente, izbucni în lacrimi zise: — Văfi copila mea, nu ai să poți pricepe nici odată că nu îți vreau răul, vorbești-mă astfel!”

Aruncându-și amândouă mâinile după gâtul mamei, tânărul țelu i răspunse: — Da, da, înțeleg, înțeleg mai bine de cât gândesc! Tu, aluzia fidelității, data fatală de 27 August și tot ce urmează, înțeleg că baronul Gosta are un mare dezvoltament pentru înmărmărea mea, că vrea să ne vie în ajutor, și că ne trebuie să fim mândri când ești sănătatea. Și ai să ai unneri cari să căsătorească fără a se fi înțeles prea mult, deși asta e rău. Dar de ce baronul nu ar alege o altă fată sănătoasă și frumoasă care țara da mai puțin griji? Nu ar putea să ne vie în ajutor și așa, de vreme ce o bogat? Vedea suferințele mele, arbuie să i dăci rădă, de ce nu mă ales pe mine? Mama făcă, rămasse mută, cu toate privirea înfrântă și îngrijată a fi-sei. De odată aceasta tresări din tot corpul, ochii ei înceu albastru se umplură de lacrimi și zise: — Al tău teleg proasta de mine! Știu că am să mor! Măi care i inspiră fi-și-a în acest moment, un puf sufletul d-nei Silverspin de dispreț contra ei înșis și de ciuda împotriva baronului care i inspirase această gândire criminoasă. Cămintăria Amelia i arată în sfârșit totă mârșăvia proiectului lor, și înțeleg că nici odată, nici odată să nu se realizeze.

Cu hotărârea asta, plecă ea de lângă fi-și-a, după ce o bănușă din tot sufletul rugându-o să uite tot ceea ce spusese ea.

Dar a doua zi, când veni să vadă cum a dormit Amelia, noaptea, fișa o atrase binisor, și punându-și capul pe pieptul ei de mamă, pentru a nu o privi în ochi, îi zise: — Am să fac tot ce vrei mamă dragă. Am fost foarte surprinsă de ce mi-ai propus dar mi-e așa de milă de bietii mei frați și surori, de d-ta, de bietul tata, că primesc acest proiect. De astfel, nu cred să fac rău, consimțind de vreme ce d-ta vrei.

De vreme ce ea vrea? Nu era crud să profite de încrederea absolută a fi-sei, pentru a-i cere un asemenea sacrificiu?

Acest sacrificiu, d-na Silverspin i primi cu toate acestea.

Noi toți, spectatori reci și dezinteresuți de asemenea evenimentele, credem că acei cari fac așa, îndemnati de împrejurări sunt nedemni de indulgența noastră, și cu toate acestea, chiar și noi suntem târșiți de curenții vieții, și dacă am vrea să ne cântărim poftele exact cu dreptatea, vaifi puțin dintre noi săr găsi fără greșenie!

Consimțământul fetefiilor pe baronul să spun proiectul acestei căsătorii și bărbatul ei.

Sambelani fu în ziua fetei. Pentru a ș-o manifesta după postea lui, atese doi din micii lui cari mai grași, pentru a-i trimite la oraș poruncind feciorului săd să i vînda ca preț cel mai bun, și a cămpăra roți și arăci cât mai bun.

Spuse în mai mult din deciziile lui, cel mai nerăbdător, cățova a-luzii, ca să i învîntască că în curând se va produce oare care „schimbare” în situația lui, schimbare care de altfel va face față tuturor obligărilor ce are și va rogata astfel cu toate datoriile, până la un ban.

Baronul Gosta de Halleborg, mai avu o ultimă cățova, gândindu-se la tînăra fată căia vrea a-i face afonul de a-i da numele său fără a-i da și ioina, în ziua hotărâții pe când trecea prin curtea era mergând din Lindens, cu echipajul lui elegant, și aruncînd o privire pe câștigul pariguito după domeniul.

Nu ar fi ceva mai bine, mai cinstit de a renunța la Halleborg și de a ține să intru ca stăpîn pe vîrșii lui Charles-Emil?

Prin țărni! Nu mai era un mijloc de a se da napoi. Apucînd buchetul, — o minime culoasă din serle Halleborgului. — Gosta puse pragul și deschise ușa hotărînd de a înțelegi a termenii cel mai delicat, pentru a scăpa tot ce avea situația mai dăreos, pentru aceea care consimțea a deveni a lui, pentru a-i asigura păstrarea domeniului lui părintesc.

Amelia era singură! Mama sa plcase totmai atunci dela ea, înțind cu ea și pe tătă-șii, a cărui simbuție nu trebură să tînăru această primă înțevdere.

Tînăra fată, fuase loc pe un fotoliu larg. Culoarea obrazilor ei, care care tensiune orvoasă a înțegul sale firi, o ținea în acest moment, să nu pară atât de suferindă, ca de obicei. Iși pusee rochia cea mai frumoasă pe care o avea, o rochie de mătase neagră, care nu i venise încă nici la început, când era mai puțin hotărâtă, și mai grașă, acum părea că o înțegăuă ca într-un înțelul negru în vederea amielor pe care o asigura, fizionomia ei, atât de încercată de boală, părea acum frumoasă ca în trecut.

Când baronul deschise ușa, se înțieră din tot corpul. La vederea a-celui înțelul atât de delat, Gosta uita toate țazele frumoase pe care le prăgătise, se înț să cadă lângă ea și îi zise: — Tînăra-mă Amelia! mai este încă timp, spune-mă dacă ureca ce-ți cer și se pare mai presue de puterile d-tale. Dacă însă consimți, făgăduesc că voi face tot ce această primă mînărire, să fie și cea din urmă!”

Amelia care nu fusese nici odată atinsă de amor, nu își putu da seama, cătă durere era în adevăr în această scenă.

Simți instanciv, o care care răpăceală, pe care sentimentele care

de obicei aduc culmea bucuriei pămîntestă, trebuia să servească acum de pretext unei comedii sinistre. Ea își retrase binisor mîna pe care Gosta i-o sărutase, și punînd-o stîncasă, pe sînă braț, îi răspunse: — Nu am nimic să-ți iert, Gosta, D-zeu să ne ierte pe amîndoi, dacă i întangem poruncile!

În acest moment, d-na Silverspin intră urmată de copil săi; bărbatul săi veni și el pe altă parte, însoțit de o servitoare care aducea pe o tavă de argint pălărie și o cană cu ponică. Propuse atunci să bea în sănătatea logodnicilor: cuvîntele pe care le alesese pentru a celebra acest eveniment, de familie, jignau și acuta delicateta sentimentelor nevvestei sale, și logodnicilor, dar baronul Gosta și viitoarea lui mamă soacră, își măturisără că în acest caz particular, nu era nici el mai puțin vinovat ca ei. Nu urmăreau ei oare, toți îndeplinirea unui scop egoist? De ce să se simtă bleșat, dacă baronul o spunea pe față?

Amelia era făcută, ochii ei distrați, nu luau cățuși de puțin parte la cele ce se petreceau în jurul ei. Când Gosta își apropie scaunul de ea pentru a-i mînășta mîna în înțepință, ea se uita fără prietenesc și îi zise încet ca nimeni să nu o audă: — Mă gîndesc la timpul cît voi sta în Halleborg. Nu are să fie lung, știu, dar puținul timp cît voi sta, ar să-mi simt foarte sîngura în frumosul d-tale castel. Tînăra, noi, are să fie așa puțin legătura.

Știu că ai să fi fericit ca să fie mamă lângă d-ta, dar și ea, n-are să poată lipsi marea de aci, ca să vie la Halleborg; frații și surorile mele, o simt, nu vor fi societate potrivită pentru d-ta, și cu toate acestea are să-mi fie așa de greu să mă despart de ei... numai dacă, el consimți pentru cîtva timp, de mamă cît va timp, cîci acest timp nu va fi lung...”

Învins de emoțiune, Gosta se ridică: atînce ușor cu țazele, blondul păr al tînăratei lui și i zise: — Toți acei pe cari i înțeg, searpă Amelia, vor fi bine vinși la Halleborg, toți!

Ea se uita la el cu un amestec de mirare și bucurie. — Mulțumesc, mulțumesc! Am mai multă experiență de cît crezi, știu că sunt bărbat, care în asemenea împrejurări, ar avea mai puțină bună voință pentru familia nevvestei lor... Aceste cuvînte le zise cu nepăsarea unui copil, neștiind ironia teribilă pe care o cîmpînduă. Tatăl ei îi zise și îi părăi așa de rău, de bine bolnava.

Iși dete el în sfârșit seama de sacrificiu pe care ea i săvîșea pentru el? Ștergîndu-și o lacrimă, plecă repede din saloa.

CAPITOLUL VII
Căsătoria

„I lovit în onoarea familiei sale, mîra furat dreptăție, prin sîrbenie” strigă vîrșii Charles-Emil, aflînd veste ce mare.

„Uită condiția în care s-a născut, cercul în care este chemat să trăiască”, declară indignată, nobilitate deamno din vecinătate. „Pentru a-i asigura majoratul de Halleborg, ascunde relațiunile culcabile pe cari le înțegine, însurîndu-se în ultimul moment, cu o nenorocită de fată mobilă victimă sacrificată de pădînții săi, și care nu are de cît sufletul pe buze!”

„Și nu mai există nici un oedil la famousul articol 17, cu privire la baronul de Halleborg, de a se însură așa de repede cu o înțată d-ri nobilitate, dacă prima țense moare, fără a-i lăsa moștenitor.

„O mulțime de fete tinere nobile, făă avere, atînce de fțizie, ar putea să țreacă una după alta, însurînd vicarul, limbă real!

„Să fie numai însurat cu o d-ri din nobilitate, în zina aniversării lui de 36 ani, și nu se mai țeme de nimic explicit consilierul tînăratei care detoria pozițiunei lui, cîntogier țoarte bine țaimosul articol.

„Nu judeca de loc, ca să nu fi nici tu la rîndul său, judecat”, zicea băntănuț pastor, care văzuse atâtea și atâtea cazuri spinioase în cursul lungii lui vieți.

Și cu toate acestea, dacă băntănuț pastor Hjelm apăra purtarea lui Gosta, în fața celorlalți, era adînc mîhnit de hotărârea ce luase. Îi făcuse ei destule observații aspre, dar acesta, adus încetul cu încetul prin consimțămîntul Ameliei prin sprijinul pe care i gășise în viitoarea lui soacră, a se crede mai puțin vinovat și răspunse cu hotărâre: — La ce mă legătuesc? La o datorie de credință și de protecție țeală? Ei, ce, are să-mi fie greu să nu știu aceste două angajamente?

— Dar idolatrie cu care i înțegluesti amioțirea moștelor, nu constituie, ea, o ofensă pentru Amelia?

— Un vițiu, nu are dreptul a-i fi scumpă amioțirea țemora pe care a pierdut-o, cîtur răbucășășășășășășă?

— În adevăr, Gosta mîi sperit cu sofismele d-tale. Cred că i dai seama de sensul cuvîntelor pe cari ai să pronunți: a-ți țubi nevasta în lucrurie și în durere, e de a-i fi protețtorul ei credincios și devotat.

— Și voi fi. Stîncez pe Amelia ca o ființă sfîntă, curată, nevinoșă! Singura bucurie ce aș putea țusta încă, aceea de a-mi cheltui bogășiele mele pentru ea și ai ei, vreau să mi-o procur în libertate. Și durerea? Avem de îndurat, și ea și eu. Dacă nu e aceeași durere împărțită în comun, nu ne va putea împărți în țotdeauna! Și apoi, pastore, cîți oameni sunt, cari țin cu sfințenie făgăduelle formulate în zina căsătoriei lor? Nădărdueșă șă nu am a-ni face nici cel mai mic rețros în sfârșitul soarelui noastre căsătorii. Mai țncez că de am cățat a deștepta în spiritul Ameliei țurzi pe care un vițor apropiat țar putea cîști!

— Gosta comisi o înconfesabilă confuzie, privești cîtur un punct de vedere absolut greșit, două lucruri diferite.

„Bărbatul care i uita făgăduelle solemnă după căsătoria, mi pare mai puțin criminoș, ca acela care le pronunță de bună voe, cu siguranța că sentimentele lui nu i vor dea nici odată voe să le țină. Unul este sperjur inconștient, cel alt, un sperjur conștient. Nu pot țțea ceea ce vel face, nu iți pot țțea în țindul inimei, dar vîțîndu-te pe o uile pericoțuoasă, detoria mea emă de a-te preveni și de a-ți spune să te păzești.

În sfârșit ce o fi să țfe și țrîm când mi-am împlinit datoria, fi și sigur că vechiul țu prieten nu va avea pentru voi de cît indulgență și ertare!

Această convorbire cu pastorul Hjelm, mai turbură încă odată inima lui Gosta. Dar când vechiul prieten se informă de hotărâre țuate, nu mai putea nimic scîlamba, cîci zina căsătoriei era aproape.

Fusese cam greu de convins, băntănuț sambelani de Silverspin de a renunța ca să nu se facă cununia la biserică. El își înțelpăi că acest act public și solemn ar face să dispără până la cele din urmă rîmășițe din deșertărețe înșprețuitoare, pe care i-o arăta atât din cauza speculației nerușinate la care el răspundea, cît și din cauza manierei lui personale. Dar ea, nu avea el o țemora înțimă mare, deși demodată, dar încă deștal de bine păstrată, care cu puțină rețastie, ar putea țuce la biserică, pe mînășă, fără nici o țeamă?

A se citi urmarea în „Universul Literar” ce va apare Duminică viitoare.

Ecourile săptămânei

Marele Duce Mihailovici a plecat din Capitala noastră încântat de primirea grandioasă ce i s'a făcut.

Ceace l'a încântat însă cu deosebire este, fără îndoială, plimbarea ce a făcut-o pe jos, fără escortă, ca Simplu muritor, pe calca Victoriei.

Aceasta e o plăcere din care nu prea pot să guste membrii familiei imperiale rusești, cari, de frica revoluționarilor disperati, sunt nevoiți să se înconjure zi și noapte de ziduri, de tunari, de cete de agenți înarmați.

Ce plăcere trebuie să fi simțit bietul duce plimbându-se ca om liber, în voce, în mijlocul unei mulțimi prietenoase, fără a fi linta a mâii de privity de cumpliu ură.

A fi iubit de popor, a trăi în mijlocul lui, a fi adorat de el, e un meșteșug pe cari nu-l cunoșc toți monarhii.

Și e așa de ușor. I-ă-i dreptate poporului, dă-i s'ntă libertate, scoate-i lanțurile cari îl sugrumă, desfă-i fringhiile cari îl sufocă, într'un avânt, lasă-l să respire, și-ți va fi recunoscător și te va iubi.

Altfel, persecuțiile tale de mōnărh acotputinte nu vor servi la nimic; poporul își va cuceri libertatea în contra voinei tale. Popoarele ies totdeauna biruitoare în potirva celor ce li apasă și, mai curând sau mai târziu isihanda este a lor.

Ca chestiune de apăvare a intereselor unui neam, este admirabilă lupta ce o duc ziarisții români de peste munți contra tendințelor de desnaționalizare a maghiarilor.

În decursul anilor, mulți ziarisți români au căzut pe câmpul de onoare în lupta aprigă ce au dus-o pentru conservarea limbii strămoșești și a drepturilor lor seculare și sfinte.

Și când e vorba de a-și spune cuvântul, tăios ca cuțitul, ei nu se dau înapoi din fața unei considerații. Înfruntă temnița, își fac osândă cu reșenare și când ies dintre ziduri, își reîncep lupta cu o și mai mare înverșunare.

Ultimul dintre luptătorii români de peste munți care acum își face osândă în temnița dela Temișoara, este ziaristul Tințariu. Și acesta, ca și predecesorii săi, își va face osândă și se va ofeli și mai mult pentru viitor. Nu, persecuțiile cât de drastice, prigonirile și chiar massacrele, nu pot să înăbușe dreptatea și aspirațiunile legitime ale unui neam.

Și pentru că vorbim de unguri să pomenim în treacă și de presa lor. În multe ocazii s'a dovedit că presa aceasta e fără scrupule. Când nu găsește, inventează. Dela noi mai ales, se expediază lucruri atât de fantastice în cât rămâi umii de atâta îndrăzneală.

Dar, pare-mi-se că nici confrății vienezi, sau parte din ei, nu rămân mai pe jos de cei din Ungaria, căci adesea apar în presa vieneză, despre țara noastră lucruri cari nu s'au petrecut de cât în creierii unor anumiți corespondenți neserupțoși.

Unul din aceștia, mai zilele trecute, ne făcu și o farsă care ne costă câteva sufe de lei.

Corespondentul acesta citind în „Universal” un articol al d-lui prof. Basilescu, în chestia balcanică, a tradus articolul trimițându-i ziarului său sub forma unui interview al său cu distinsul profesor.

Până aci toate-s bune. Dar corespondentul „Universului” din Viena, care are instrucții de a transmite tot ce se scrie în presa vieneză despre România, ne-a depeșat vorbă cu vorbă articolul d-lui profesor Basilescu, articolul apărut cu 3-4 zile înainte în „Universal”, dându-ne astfel de o chestiuță zadarnică de câteva sute de lei!

Aflăm că direcția poștelor are de

gând să ia oare ceși măsuri contra corespondenților străini cari se folosesc de telefonul nostru spre a comunica știri fantastice cu privire la țara noastră.

În legătură cu direcția poștelor, mi-a plăcut o circulară dată zilele acestea de d. director general Cosăcescu cu privire la chestia „intervențiilor”.

După cum e N. Filipescu, fiind ministrul de război, a desvâdăinat hatărurile din armată, tot astfel, d.

Cosăcescu dorește să facă același lucru cu corpul telegrafo-poștal.

„Nu recunęți la intervenții, spune cirenlara, căci, dacă isbutiți faceți o nedreptate canharazilor voștri, cari aveau poate mai multe merite ca voi”.

Dispoziția d-lui Cosăcescu e binevenită. Hatărurile trebuiesc să dispară din treburile administrației noastre și să fie înlocuite cu prețuirea adevăratului merit.

Hestogean

gerii și frenezia carbă a parfumurilor. Arta neguțatōrilor de filtrari și arome, împrumutată mai târziu de persani și arabii, a trecut în legendă, și basmele celor o mie și una de nopți se îmbată încă de pulberea trandafinice a mireasmelor gale, care îndeamnă gândurile să viseze și simțurile să doarmă.

Biblia povestește cu groază de luxul și prostituția din Babilon, — semnăntătoarea cetății a cărei trufie a fost pedepsită de Iehova, prin încercarea limbilor și sfărămarea hotavelor.

Totuși, câtă asemănare cu epoca de decadență a Indiei. Ospetele și petrecerile din vremea Esterei, negoiul de țecioare, lăconia de aur și goana după voluptate, au vestit prea curând amurgul poporului ales.

Neamuri noi, tinere, cunepătate și răsbōnice cuceresc civilizațiile rafinate, până când și de la rândul lor, îmbătate de belșug și trufie, se molesesc, decad, ca să facă loc altora mai vrednice, și pline de vlagă.

„Istoria se renele”

TEATRUL LA EBREI

de CORNELIU MOLDOVANU

Cele dintâi manifestări dramatice din antichitate le găsim la ebrei. Biblia aminteste despre unele spectacole cari se dădeau în Curțile regilor, mai ales în epoca decadentei. Poate că printre scrierile răscolite de înțeleptul rege Solomon, în cinstea reginei din Saba (așa se numea pe atunci coasta Arabiei) — să fi fost și reprezentații teatrale.

D. Corneliu Moldovanu

Cea mai fastuoasă dintre regina, părăsindu-și țara vestită în aromate, veni să viziteze pe vecinul ei, monarhul filosof și poet, în Ierusalim. Solomon o încercă de dăruri, poruncind în cinstea ei, alături marelui cu dănsuri și cântece. David, regele psalmist, tatăl lui Solomon, organizase regatul său, împărțind până în cele mai depărtate colțuri, cântăreții cu ghitare, harfe și cimbele, ca să aducă laude lui Iehova. Fiul său împinse la o mai mare dezvoltare această dragoste de artă, zidind în Ierusalim vestitul templu de un fast și o bogăție fabuloasă. Fildesul, aurul și pietrele scumpe sunt risipiți fără crutare. „Totul era de aur curat, nimic de argint” zice Biblia... Tot el organiză casta nobilă a cântăreților și a dansatorilor, care era sub conducerea directă a regelui.

Una din manifestările dramatice rămase de pe vremea aceasta, e *Cântarea Cântărilor*, o poezie teatrală în 5 acte și un epilog, după cum susține Ernest Renan. Unii exegeții cred că *Cântarea Cântărilor* ar fi o dramă primitivă care se petrece în 7 zile — (șapte fiind numărul sfânt).

Roman crede că subiectul acestei piese ar fi următorul:

Fata unui vier din Sulem, îndrăgostită de un păstor, e plăcută de rege și dusă în haremurile sale. Sulamita (tânăra din Sulem), credincioasă iubitelui ei, se împotrivesc la toate laudele și făgăduințele regelui. Iubitul ei isbuteste s'o iure, înapoiând-o părinților și fraților, cari mulțumiți li cunună.

În afară de rege, păstor și păstorită, cari sunt personajii principale, se mai disting: frații Sulamitei, femeii din harem, tovarășele din cetate ale păstoritei, târgovețe din Ibrusabin, un înțelept (un fel de *raisonneur*) și coral.

Renan se încearcă a stabili chiar scenele deosebite, decorul și modul cum se desfășoară acțiunea. După acest savant, poemul nu e nici erotic, nici mistic — ci moral. E triumful iubirii cinșite și curate, care preferă sărăcia și simplitatea, bogăției și rușinei.

Citez o scenă, scena cerețitrii mizerului, cu monologul Sulamitei: Dormeam, — dar inima-mi veghează... Și iată glasul lui, care-mi șoptește: — O mândra mea, o căprioara mea. Deschide-mi ușa ta și mă primește!

Deschide-mi grabnic ușile-amândouă, Căci părul meu e fincă plin de rouă Și obrazul lui este umed de imbrumare, —

El hate în ușă iar și mă zorește: — Deschide-mi, seumpa mea și mă primește!

— Dar eu sunt fără albele veșminte, Sunt fără vâl și fără încălțăminte, Și dorm în umbra caldului iatac — O cum voești ca iarăși să mă'mbrac?

Spălatu-mi-am tot trupul de eu seară, Cu lapte și cu vin de tămăioară, — Pe marmoră cum pot să mă cobor, — Făptura legându-mi-o ușor?... —

Și părul despletit l'am parfumat, Cu miruri și ulei de chiparos, Cum vrei să cârțaromele pe jos — Pot eu să risipesc neîncetat?

Dorma singură în tainicul meu pat, Un vis frumos m'alintă și mi-e bine, Vedenii dulci prin somn mereu — Pot eu visa alătura de tine?...

Prin fereștrica ușei, de pe prag Iubitu'n tinse mâna-i inelată — Și-atuncea tot lăuntru mi se de-odată Mișcarea sa de spaimă lui, eu drag...

Scutatu-n'am vroicase să deschid Acelui ce astoaptă lângă zid — Și smirna din belșug să picurat A mele mâni, pe așternut și pat —

Și pe covoarele de rege dăruite; Și curse de pe degete-ascuțite Cea mai plăcută smirna pe zăvor, — Muiată în suspine-adânci de dor...

Deschis-am dar iubitul meu fugise...

Când auzit-am glasul șoptitor, Tot trupul meu, înțebântat de dor, Vorbite-mi-a atuncea pentru dănsul: Tot pentru ei mi-e lacrima și plânsul...

Ewald, dimpotrivă, crede că *Cântarea Cântărilor* e un monolog, un fel de epitalam care se recita de obicei cu prilejul nunțiilor.

Epitalam sau dramă, faptul important pentru noi, e că poemul cântarea cântărilor forma obiectul unui spectacol, fie că era roștită la osebite prilejuri solenne ca o cântare de nuntă, ori întovărășită de cântece și dănsuri, ca piesă teatrală.

Dar Orientul a fost eminentemente liric. Toată antichitatea a fost străbătută în epocile ei de civilizație, de patima dănsului și a cântecului. Pe lângă abuzul de narcotice și filtruri, care de multe ori decurgea ca o urmare firească a științei magice, care a frământat atât de mult veacurile de la începutul civilizației omenești, — toate popoarele au gustat patima dulce a dănsului ori ritmul războinic, erotic, sau religios al cântării. Dansul era totdeauna atâtător și sensibil, izvorător de mișcări lenese și lascive, adeseori împinse până la goliciune. Vechiul Babilon a cunoscut cea mai dezvoltată rafinare a plă-

ACUM TREIZECI DE ANI

— Amintiri din teatru —

Să nu mă întrebați în ce an era, nu știu, știu afăt că eram un prichindel... Galați, sau Brăila? Nu știu bine. Știu că juca trupa lui Vlădicescu. Trecusea prea puțin ani după războiul dela 1877, patru sau cinci, căci se juca încă „Asaltul dela Grivița”. Era vară, se juca într-o grădină ce mi-a rămas bine în minte, din cauza evenimentului ce vreau să vă povestesc.

Ultimul act reprezenta faimosul asalt. Scena era îngustă, ca mai toate scenele de teatru de vară și mai ales ale teatrelor de provincie de pe atunci. Fundul reprezenta reduta. Sus se vedeau doi capetele a câțiva zeci de turci veritabili, căci aveau fes. Românii noștri puneau scări și se urcau până sus; probabil, Turcii cei veritabili li ajutau să se urce, le țineau scara de sus, căci reduta era cam slabă și ar fi fost rușine chiar pentru turci, să se prăbușească pe scenă. Ar fi fost o rușine pentru cei aseftiași.

Eram între emise, căci îmi plăcea acea scenă emoționantă, când se trăgeau focuri de pușcă, se strigau: „Și oho!” și se aprindea foc bengal.

Focul bengal însă a priceput un mie dezastros. Cum, nu știu, dar o culisă a luat foc. Dar culisa neclănu se vedea, era pusă în fund, astfel că publicul nu știa ce se petrece. Dar nici Turcii, nici Românii, în entuziasmul lor nu observară, și continuă să se lupte cu furie. Actorii cari nu jucau și mai ales femeile o luară la fugă, punând mâna pe ce puteau să salveze. Bine înțeles, vestimintele erau gata legate, căci era actul final și mai mult figuranții și câțiva actori jucau. De ce nu știu, dar văd și acum pe mulți actori fugind pe când publicul aplauda din răspuțeri, entuziasmat. Toți luați acea mare lumină drept efectul focului bengal. Era însă foc adevărat, foc care mistuia totul. Ce s'a întâmplat în urmă, nu știu, eu eram printre cei cari au fugit. Vârsta mea nu-mi permitea nici un act de eroism, de și simt bine și acum, că n'am dispoziții pentru pompierie.

Am contemplat a doua zi ruinele. Căcheta scenă din ajun nu mai exista. Mă întreb cu groază și azi ce era să se întâmple dacă se juca „Asaltul dela Grivița” într'o sală.

Ați văzut „Fualdès?” Dacă ați văzut pe „musu Vlădicescu” și pe „Madame” Fany Tardiny, atunci ați văzut și Fualdès, și Pirații Sarcanei și Corabia Salamandra și tot reper-toriul trupel sale, care storcea atâtea lacrimi prițilorlor. Avea Fany Vlădicescu (sau Tardiny) un talent neprețuit în ce privea întruparea

rolurilor de „megere”. Si în *Faut-ils* avea un asemenea rol. Inchipu-ți-vă într-o sală mare de teatru, prost luminată, o scenă în fundul căreia e un alcov și în alcov un om care e asasinat. Ah! ce bine vedeam eu cum gâlgăia sângele din rana ce banditul făcuseră lui „musiu Vlădescu” drept în piept, pe când „madame” Fany întindea rufe. Rânjea și rânjetul acela n'am să-l uit, înț făcea așa rău rânjetul ei, încât ajunsesem să o confund și în viață cu rolul acela. Nu știu cum, dar tot roluri de acestea avea. Așa mi-aduc aminte într-o altă piesă cu titlu sen-sațional: „Nebuna dela șapte tur-nuri”. Ce blestemății pusese autorul în cele 7 turnuri, nu mi-aduc amin-te, dar e o scenă ce o am și acum înaintea ochilor.

Intr-o sală cu numeroase colona-de, apărea „Madame Fany”, care era cam corpulentă, îmbrăcată în alb și cu părul displicet.

Br! ne înfioram cu toții. Eu mă refugiam în stal. Intre culise nu aș fi putut să stau. Și pe când aceea a-pariție spectrală pășea încet, cu o-chiul holbați, cu mâinele întinse, ia-tă că toate coloanele se prefăceau în nenumerate bucăți și... grozăvie!. Ingropău sub ele pe „Madame Fa-ny”. A murit de multe ori „Madame Fany” în acest mod și tot mă îngro-zeam.

Avram, despre care v'am mai vor-bit era meșterul acestei scene fio-roase. Coloanele erau niște cuburi de pânză vopsită, cu speze subțiri de lemn, dar foarte subțiri. Toate e-rau legate unele de altele cu mult meșteșug și când trăgea Avram din-tre culise de o sfoară, toate bucățile ce formau colonadele se pravăleau peste doamna directoare a trupel.

Le pipăisem eu de multe ori bucă-țile acelea ce pânză zugrăvite cu vi-ne de marmură, dar tot mă cuprin-dea frica când le vedeam rostogolin-du-se.

Eu eram copil și e înțeleasă frica mea, dar pe semne că și publicul era pe acea vreme mai copil ca acum, se emoționa mai ușor. Știu că „Ma-dame Fany” trebuia să iasă repede de sub pietroae, pentru a mulțumi auditorului ce o aplauda cu mare înflăcărare.

Albert

CURTEZANA

Vrea să uit. Tu ești frumoasă
Și mi-e sete de iubire;
Am tot plâns potop de lacrimi
Pentru un strop de fericire.
Vrea să uit—mi-am dat cuvântul—
Vino, scumpo, fără teamă
Să colind întreg pământul...
— Cum te cheamă?

Ce neghib! Pentru femei
Să-ți zdrobești o viață 'ntreagă!
De femei e plină lumea.
Prost e cine-ar sta s'aleagă!
Noaptea asta-i fermecată—
Am să scriu și pentru tine
O romântă parfumată...
— Vif cu mine?

Nu simți tu că'n Primăvară
Toți trăim o viață nouă?
Te'nfiori de-o sărutare
Ca un strop micuț de rouă.
Luna cată răzătoare —
Ce copil draguț, bălat!
Vino, azi e sârbătoare...
Cât îți dai?
Mai 1912.

I. C. Aslan

SACUL CU GLUME

Profesorul.—Ce, nu știți lecția la geografie?
Elevul.—Tata îmi tot spune că războiul balcanic va schimba harta Europei. Daia, mai bine vrea să aștept.

Un examen de contra-bas

de I. Livescu

Vin dela școală îngrozit de numărul prea mare de elevi, care au năpădit în Conservator, de greutatea ce le întâmpină dascălul cu atâtea fiii, unele chemate, altele venite să-I amărăscă zilele

I. LIVESCU

Și mi-aduc aminte de ce am auzit și eu po-vestindu-se, cum altă dată, când școala mergea șchiopătând și ca programe, și ca solitudine din partea autorităților școlare superioare, — cum elevii erau un fel de vână-turii rare, după carii alergau pro-fesorii cu pușca la ochi să-I în-tiasecă, să-I impuște...

Goana asta după elevi, până la un punct era justificată, fiindcă fi-ră, elevi, anume catedre riscau să fie desființate și dascălul trimiș la plimbare.

Ce nenorocire!

Statul ca Statul, ar fi făcut eco-nomie, dar buzunarele profesorilor s'ar fi resimțit, și apostolatul ca a-postolatul... dar, se vede că așa o fi fost concepția meseriei pe vremuri, mai bine profesor fără elevi, decât fără leasă...

Să nu râdeți, dar așa a fost cum veți vedea.

Pe lângă cânt, artă dramatică, dicțiune, eleganță, tobă, vioară, trombon, pian și alte fugi și contra-puncturi, cine nu știe că e și o cla-să de contrabas.

Tonurile grave ale acestui instru-ment solemn erau cât paci să nu mai fie auzite de urechile fine ale amatorilor de muzică subtilă, și a-ceastă amenințare groaznică cădea

ca un trăsnet într'un ajun de exa-men pe capul maestrului de contra-bas, care singur în clasa lui se uita duios la voluminosul instrument rezemat după sobă, la goliciumea cla-sei, la perspectiva de-a da examen el singur a doua zi în lipsă de orice elev și mai cu seamă, ce orizont întunecos i se arăta înaintea-I sub forma unei hârtiute venite dela minis-ter și prin care în termenți foarte politicoși îi desființa... contra-basul!

E loc pentru zicătoarea românească: purceaua moartă în coșari!.

La masa verde a comisiei tot con-clavul profesorilor.

In aer ceva solemn imprăștiat din pedanteria didactică.

Dar examenul întârzie. De ce? Lipsia tocmai profesorul titular.

Comisia nu-și pierde răbdarea și-I mai așteaptă.

Cine s'ar fi lipsit de acordurile du-ioase și mângâietoare ale contra-ba-sului maestrului Carini!

De odată ușile se deschid cu furie, aproape să iasă din țâțâni, contra-basul întră victorios cu toată ener-gia unei namile și după el maestrul titular trăgând disperat după el de mână un elev dela declamație, care mai târziu era s'ajungă la a scenii românești.

Era Nottara, întâlnit pe drum, în-tr'un moment de disperare al profes-orului care prevedea desființarea catedrei și atunci, fiindcă Nottara învâța teatrul, adică putea să facă orice fel de giumbușuri, a fost im-plorat să dea examen de contra-bas.

Maestrul de și tânăr era maestru și pe vremea aceea și dacă nu era încă în arta dramatică, să poțtească cineva să spun, că n'a fost maestru când a învățat arcușul pe co-geamite cămila!

Și iacă așa se evoluează!.

O spaimă degeaba

de I. DRAGOSLAV.

„Acum zece ani, puseseam mâna pe o moștenire și umblam, așa, prin streinătate. Colindasem sudul Fran-ței, Italia toată, și acum mă du-seam la Madrid, țara toreadorilor și a femeilor frumoașe.

— Ești și poet, îi zic eu.
— Am făcut și eu, pe vremea mea și poezii, dar în țara asta a noastră toate să plătesc cu nepăsarea. Și cum spun mă dusei și la Madrid. Dar colindam singur. N'ai ideile ce vrea să zică, să călătorești singur, să cugeți singur și să îți în tine întipărirea, de cele văzute și auzite: ești bogat și mare. Și, mă dusei în-tr'o zi să văd „luptele de tauri”!

Dar berea din pahare era pestăr-șite. El, aici sorbi și restul halbei și bătu în masă și porunci încă câte o halbă. Și urmă: Și dela lupte m'am dus la o cafenea de astea; era și concert și într'un târziu cam pe la unu, așa, mă întorceam acasă.

Era o seară senină de vară, dar întunecoasă, că de abia se vedea um-bra mânilor. Și tocmai treceam pe o aleie, aidoma, ca șoseaua Kiselef: cu copaci groși și bătrâni și deșisuri de o parte și alta a ei, și încolo țipe-nie de om nu se vedea. Doar câteva trăsuri, care se perindaă venind ci-ne știe de unde și doritori de schim-bare sufletească și petrecere. Și mi se făcu o frică nu știu de ce, așa că fără voce îmi pipăii punga și pusei mâna pe un revolver ce-l aveam în buzunar. De odată tresării, inima mi se strânse, sângele îngheță în vi-ne, și la urechile mele veni din urmă zgomotul tot mai lămurit a unor pași și un foșnet de manta de cauciuc. To-tuși ca să nu-mi arăt grija, căuta să fac pe spaniolul în țara lui și scosei o havană — slăbiciunea mea, vântul bătea ușor: aprinsei un chibrit se

„Acum zece ani, puseseam mâna pe o moștenire și umblam, așa, prin streinătate. Colindasem sudul Fran-ței, Italia toată, și acum mă du-seam la Madrid, țara toreadorilor și a femeilor frumoașe.

— Ești și poet, îi zic eu.
— Am făcut și eu, pe vremea mea și poezii, dar în țara asta a noastră toate să plătesc cu nepăsarea. Și cum spun mă dusei și la Madrid. Dar colindam singur. N'ai ideile ce vrea să zică, să călătorești singur, să cugeți singur și să îți în tine întipărirea, de cele văzute și auzite: ești bogat și mare. Și, mă dusei în-tr'o zi să văd „luptele de tauri”!

Dar berea din pahare era pestăr-șite. El, aici sorbi și restul halbei și bătu în masă și porunci încă câte o halbă. Și urmă: Și dela lupte m'am dus la o cafenea de astea; era și concert și într'un târziu cam pe la unu, așa, mă întorceam acasă.

Era o seară senină de vară, dar întunecoasă, că de abia se vedea um-bra mânilor. Și tocmai treceam pe o aleie, aidoma, ca șoseaua Kiselef: cu copaci groși și bătrâni și deșisuri de o parte și alta a ei, și încolo țipe-nie de om nu se vedea. Doar câteva trăsuri, care se perindaă venind ci-ne știe de unde și doritori de schim-bare sufletească și petrecere. Și mi se făcu o frică nu știu de ce, așa că fără voce îmi pipăii punga și pusei mâna pe un revolver ce-l aveam în buzunar. De odată tresării, inima mi se strânse, sângele îngheță în vi-ne, și la urechile mele veni din urmă zgomotul tot mai lămurit a unor pași și un foșnet de manta de cauciuc. To-tuși ca să nu-mi arăt grija, căuta să fac pe spaniolul în țara lui și scosei o havană — slăbiciunea mea, vântul bătea ușor: aprinsei un chibrit se

stânse, pașii se opriră parcă aproape de mine. Ascult, nimic. Am început să răsufliu. Aprind alt chibrit, întor-cându-mă spre partea de unde auzi-sem pașii, pufăi, când să arunc lu-mina, mă uit nu știu cum înaintea și înlemnese cu inima mică în mine cât un fir de piper: o mogâldeată cu o pălărie mare, cu o față impo-dobită de o barbă mare mă privea cu niște ochi întuiți ca și cuprinși de ceva hrăpăreț, de după un copac. Asta îmi făcu pe lângă toate să-mi treacă un fior rece prin inimă, iar fruntea să mi se umezească de o su-doare rece și ușoară. Cu toate astea căuta să fiu nepăsător și plecai fumându-mi țigara și scosei revol-verul, de și inima așa eu gol ca o vânturătoare de porumb. Era hotăr-ât că mă urmărea un bandit. Dar, abia făcui câțiva pași și acciași pași îi auzii în urmă.

Felul asta de pândă îmi arunca gândul cu douăzeci de ani în urmă, pe când eram un picic de om, băiat și citeam romanul lui Rinaldo Ri-naldini, banditul Italiei. Pe atunci mă bucuram de asemenea hoți, că luați dela bogăți și dădeu și la să-raci, și după sărăcia mea de atunci îmi făceam gând, că dacă aș fi trăit în timpul lui poate, mi-ăr fi dat și mie de i-aș fi scris o carte postală, sau laș fi întâlnit, dar acum, când era vorba de paravale mele, — nu cum-va și asta să fie un Rinaldo Rinal-dini, fără voce luat punga și o pusei în sân, și hotărât să-I trag și un glonț de s'ar fi repezit la mine. Și o luați mai repede la picior. Departe se vedea capătul șoselei, și niște lumii de felinare. Dar pașii din urmă se iuțiră și ei. Mă oprese, se oprese și ei. Vinele se strâng în mine de parcă mă apucau căreii, și ochii omului mi se părea că mă sfredelise din întuneric, și sufletul lui dușmănos îl simțeam aproape și mă făcea să îmi dărdăie dinții de frică.

Îmi era frig parcă, dar că să nu mă arăt fricos, îmi luați inima în dinți și începui să fluier. De dată, picioarele îmi slăbiră, căci parcă în spatele mele simții tăușul pumna-lului ce mi se părea că-l ține sub to-gă și lăsa țigara ca și cum mă te-meam să nu facă zgomot și dădui să fug. Dar n'avuți timp să fac un pas, căci ca un fâlfâit de pasere în sbor se auzi în urmă și omul fu lângă mine. Prin suflet îmi trecu un fior cald și unul rece și parcă nu mai eram. Dar omul se plecă la pi-cioarele mele, ridică căpătușul de țigară își scoase pălăria și grăi pe limba spaniolă pe care o înțeleg foarte bine:

„Domnia-voastră sunteți nobil și face să fumez un capăt de țigară”.
„Aici m'am înviorat și parcă scă-pasem dintr'un vis rău. Iar omul puse restul țigărei în gură și pută-înd cu lăcomie își scoase pălăria de vre-o câteva ori. Eu n'am zis nimic și am luat-o la picior, tot uitându-mă înapoi îngrijorat, nu cumva să-i vie gând și de restul de bani aflați în nobila mea pungă.

Dar nu zăriți decât un cărbune ce se stingea și se aprindea și care mă urmărea cu o tunică mulțumire... Și, iacă, așa a fost!”

Aicea prietenul meu tăcu și tuși.

„Am s'o scriu, îi zic eu.
— Poți s'o scrii, răspunse el. Dar halbele erau aduse și cu spuma scă-zută. În jurul nostru auzeam sgo-mot de mese și scaune. Lumina se rărise și chelnerii puneau scaunele ca de obicei sus pe mese.

Prietenul meu scoase o havană o aprinse și pufăind odată, ciocni și băurăm.

— E târziu, grăi el.
— Târziu, îi răspund eu, golind cu desgust halba răsufletată.

„Mai bem, ceva? întrebă el.
— Da, dacă mai ai chef, îi zic eu.
— Câte un țap, grăi prietenul și bătu în masă zicând:

„Ce-a fi, a fi”. Asta om bea-o proaspătă.

Și așa, dragul meu mă speriai și eu odată de geaba. Da, s'o scrii!

REZULTATUL CONCURSULUI DE FRUMUȘETE

Printre fetițele în vârstă de 5—8 ani, deschis de „UNIVERSUL LITERAR“

FOTOGRAFIILE MICELOR PREMIANTE

Nota. — A se vedea numele fiecărei copile în pagina următoare.

Concursul nostru de frumusețe. Numele premiantei de la stânga spre dreapta:

- 1) Mimi Jurist, Loco.
- 2) Laurence Wagner, Loco.
- 3) Elisabeta Trandafir Theodor, Galați.
- 4) Olimpia Strâmbeanu, Loco.
- 5) Marioara Iosifina Băntulescu, Loco.
- 6) Felicia Lupescu, Plocești
- 7) Fritza Antonier, Pitești.
- 8) Ortansa Dimitriu, Galați.
- 9) Timuța Preda, Iași.
- 10) Fofa Preda, Iași.
- 11) Laura Preda, Iași.
- 12) Marioara Păstoru, Tecuci.
- 13) Aliee Victoria Frandstetter, Buzău.
- 14) Valentina Cohen, Loco.
- 15) Victorița Parapeanu, Mizil.
- 16) Elena Gh. Haragea, Huși.
- 17) Sofia Sion, Bacău.
- 18) Valentina-Sylvia I. State, Loco.
- 19) Irena Dumitrescu, T. Severin.
- 20) Anuța D. Aleșianu, Brăila.

- 21) Marietta Davidescu, Loco.
- 22) Margareta G. Tâmpoșu, C. de Argeș.
- 23) Margareta-Gabriela Camner, C. de Argeș.
- 24) Angela Viorica Ion, Loco.
- 25) Iolanda Aila, Loco.
- 26) Madeleine Cohen, Loco.
- 27) Lilița Vasilescu, Loco.
- 28) (la mijloc) Marioara Bibilica Corivan, Galați.
- 29) Lieta-Maria Marcariu, Loco.
- 30) Tincuța Harnagea, Huși.
- 31) Aurica Popovici, Huși.
- 32) Constanta Ionescu, Iași.
- 33) Veturia-Marioara I. Popescu, Caracal.
- 34) Sofia Nătu, Pogoatele, Buzău.
- 35) Sultânica Eftimescu, Iași.
- 36) Elena Gh. Scanzacos, Constanța.
- 37) Antonisa Alexandrescu, Focșani.

- 38) Soficuța Biharsche, Găești.
- 39) Puiuța Gronda, Loco.
- 40) Dorotheia Blechman, Iași.
- 41) (La mijloc) Maria-Christina dr. Sculi, Slobozia.
- 42) Theodora G. Grapper, Brăila.
- 43) Nuțica Steiner, Loco.
- 44) Elenuța căpitan Casacineu, Constanța.
- 45) Florica-Christiana D. Moțaș, Călărași.
- 46) Norica Soculski, Loco.
- 47) Dora căp. Georgescu, T. Vișeu.
- 48) Cecilia Grünfeld, R. Sărat.
- 49) Aurica St. Căpsuneanu, Loco.
- 50) Anisoara Popescu, com. Băneasa, Teleorman.
- 51) Sirena Bogdan, Loco.
- 52) Valeria Alexe Dobrescu, Plocești.
- 53) Nelly Cutana, T. Măgurele.
- 54) Beatrice Păruțescu, Huși.
- 55) Ofelia Chrisantem V. Georgescu, Brăila.

- 56) Elisa Josef Șerbănescu, Loco.
 - 57) Atena Gr. Darie, Brăila.
 - 58) Aneta Pavel, Cămpina.
 - 59) Marieta Petculescu, T. Măgurele.
 - 60) Elena Dindel, Loco.
- N. R. Pe lângă aceste premiate mai sunt și altele ale căror fotografii n-au putut fi reproduse ne fiind destul de reușite sau sosindu-ne prea târziu.
- Între acestea sunt: frățele Irina Domida Loco; Veronica Natiega Păuroi; Elena Rusten, Călărași; Ortansa Nicolescu, Loco; Mimi Danu, Cămpina; Antoaneta Nistor, Constanța, etc. cărora le vom trimite numai diplomele de frumusețe.
- Rezultatul concursului printre băieți îl vom anunța pe la sfârșitul lunii curente.

MAMA

de d-na Dr. E. Kaminiski

Marele filosof grec, Socrate, a comparat mama într-o familie cu marea sau regina la albino. „Acolo unde se așează ea, zice el, se adună tot roșul și cum se depărtează dansa albinole se răspândește.”

Dintre toate rolurile femeii în familie acela de mamă e de sigur cel mai greș, căci de ea atârna dacă nu de tot dar cel puțin, în mare parte, educațiunea copiilor săi. Ei i se cere să dea țării viitorii cetățeni și părinții de familie, viitorii soți și mame și după cum se va pricepe să-i formeze aceștia vor fi pentru țară o binecuvântare sau un blestem.

Prima datorie a mamei e iubirea pentru copilul său. Acest sentiment se naște, instinctiv, în inima oricărui mamă, fără deosebire de naționalitate și de cultură. M. Arago în „Voyage autour du monde” ne spune că până și femeile din Olanda Nouă, care fac parte dintr-o rasă de cele mai rău înzestrate și sălbatice după pământ, sunt pătrunse de sentimentul de iubire maternă și mor apărându-și copilul de vrăjmasul care-l atacă. Iubirea de mamă se găsește sădită, chiar, în inima animalelor și toată lumea știe că dragostea mamutelor pentru puil lor e proverbială. În limba germană se numește chiar iubirea unei mame căra înfrână toate dorințele copiilor săi chiar în cazul în care aceasta e în paguba sănătății sale și binele lor — „Affenliebe” (dragoste de mamută). O mamă, dar, care nu și-ar iubi copilul ar fi o monstruositate și, din ferice, sunt rare exemplele cari stăpânesc excepțiunea la regulă de mai sus.

Greul, dar, nu e a-și iubi copilul, de oarece acest sentiment se naște în noi fără voință noastră, ci de a ști cum să-l stăpânim și să-l călăuzim astfel, încât iubirea maternă, să nu devie, în mâna noastră, o armă periculoasă pentru copil.

Dragostea de mamă trebuie să o îndemne a căuta numai binele copilului și să o învețe a sacrifica pe al ei atunci când e nevoie de aceasta pentru a-l asigura pe al lui. Sentimentul care ar împinge pe o mamă să nu se despartă de copilul ei, atunci când, prin această despărțire iar sigur pe viitor sănătatea sau fericele ar fi o iubire egoistă și rău înțeleasă.

Femeile ofițerilor englezi din Suedia înțelegând că clima de acolo ar fi primejdioasă sănătății copiilor lor, să despart de ei pentru a-i trimite ca să fie crescuți în Anglia. Oare aceasta dovedește că-i iubesc mai puțin? Din pătrire, dovedește că aceste

mame nu se dau în lături de la sacrificiul de a nu se mai bucura de prezența copiilor lor, atunci când binele acestora le cere să se despartă de ei.

O altă datorie a mamei e îngrijirea copiilor săi. Ei îi incumbă să facă pentru dănsii, când sunt mici, totuși, când sunt mai mari tot ceea ce, dacă s'ar neglija să se facă rău, i-ar expune în vre-un pericol.

Până la vârsta când se pot folosi și de alte alimente, de datorită ei e să-i alăpteze și femeia care se susține acestei datorii fără de o cauză binecuvântată, boală sau ocupație în afară de care deplăde în parte venitul absolut necesar al familiei, nu e o mamă bună.

Crescerea copilului cu doică și mai ales cu blănoșul îi expune la multe pericole și pe contul cător mame, care s'au sustras datoriei de a-și alăpta copilul nu s'ar putea pune debilitatea acestora? Ea însă e datoră să îngrijească de curățenia corpului copilului său, de îmbrăcămintea sa potrivită după temperatură și anotimp, la o vârstă când poate mânca, de porțirele și spăturile sale, de felul și sănătatea mișcărilor săi prietene și tovarășe care pot exercita o înăbușire asupra lui și pe cât să pricepe și de sănătatea lui.

Cu cât copilul se mărește cu atât crește și răspunderea mamei.

Un copil mic e ușor de ținut lângă ea; sub ochiul ei. Un copil mai mare se dăce la școală, ese din casă, de sub privegherea mamei și în intervalul acesta e expus a contracta fel de fel de obiceiuri rele.

Mamei îi incumbă să-l observe, fără a-l deștepta atențiunea, neîncrederea sau știala pentru a putea preveni sau opri răul. Mama trebuie să fie severă. Prin severitate nu trebuie înțeleasă brutalitatea.

Nimic nu e însă, mai urât de cât un copil crescut de o mamă prea indulgentă și care știe că poate obține tot ceea ce vrea cu plănsul și că se poate sustrage oricărui poruncă atunci când persistă în a refuza de a se supune. Un astfel de copil se așteaptă în vorbă oarencilor mari, nu se cută la timp, nu-și învață lecțiile, hipocrite de la școală, mănâncă ce poartă, se îmbracă cum îi place, când e bolnavă roșcă și se supune tratamentului prescripă înspăimântând, astfel, familia și exasperând pe medic, cu un cuvânt devine stăpânul sau mai bine zis tiranul casei și, mai târziu, un membru nefolositor societății.

Ilustrația noastră colorată

Sinuciderea unei principese din Turcia

Desuăzădăuită de soarta fără sale, principesa turcă Zeki s'a sinucis. Principesa, care era căsătorită cu un ofițer turc, locuia într-un splendid palat aproape de Albu-Ceira în Anatolia. Știrile despre pierderea otomana au intristat adânc pe tânără soție și au făcut-o să trăiască cu totul în retragere. Când a aflat că după lupta dela Lule-Bangas armata turcească a fost-o la fugă, a poruncit slugilor să ia în un rug ardeș în curtea palatului și să-i aprindă. Abia s'au mișcat flacărele focului, și principesa Zeki, spre groaza cușii sale, s'a aruncat în rugul arzând.

Converții astronomice

Primul profesor de astronomie

Dacă întrebi pe cei mai mulți cari se ocupă cu amatori de studiul boltei înstelate, cum a debutat, îți va spune: „Să vezi, aveam un prieten, și prietenul meu...” — El nu am avut un prieten, căci să se ocupe cu totul și-apoi la vârsta de șase-șapte ani ești mai sever în alegerea prietenilor. Primele noțiuni de astronomie mi le-a dat... bunica.

Bine înțeles, nu era o autoritate în materie de astronomie și marea ei știință nu era admirată decât de mine. Oare era puțin lucru pentru elev, că profesorul lui știa numele mai tuturor stelelor frumoase. Înțelasem deci Cloșca cu pul, Rarița, Carul mic, Carul mare, Lăptărița etc. Lăptărița îi zic altfel azi: Vulturul, iar cloșca cu pul: Pleiadele. Căci el mic și cel mare o numit în astronomie Ursă mare și mică, dar Crucea tot Cruce a rămas. Și tot privind stelele, am aflat că bolta cerească întregă se mișcă dela răsărit la apus, dar nu era nimeni să-mi spună, că mișcarea aceasta e aparentă și că în realitate, Pământul se mișcă dela apus la răsărit. Primul meu profesor nu știa acest lucru și mai târziu, când am aflat sevăruțul din cartea de citire și cu mult multe argumente din „Jiografia” ce se învăța în clase I secundară, am explicat bunicii acest mare fapt astronomic. N'am fost crezut și de sigur că nu eram nici eu un avocat care studiase bine cauza. Cum ară să fac eu pe biata bunică să creadă că mânia de Pământ ce ne poartă se învârteste în jurul ei o sfârșită?

Nu puteam însă să mă supăr pe profesorul meu, cel care îmi arătase prima cometă ce am văzut în via-

ța mea. Era în 1882, când apăruse una dintre cele mai frumoase comete ale veacului al 19-lea; ba nici în cel câțiva ani al veacului XX, nu a apărut o cometă care să o întrecă. Știu aceasta din neenumărate descrieri din cărțile și revistele astronomice, dar nu am avut cînslea să văz cu ochii mei admirabilul astru ce speriașe lumea. Bunica o văzuse cu o zi mai înainte, alăsa de sigur din zăre, sau îi spusese cineva care o văzuse, nu știu. Știu că a doua zi mi-a descris ceea văzut și mi-a spus că mă va scula din dimineață să o admir și eu. Era prin luna Septembrie, căci noaptea era puțin cam răcoasă. La 3 dimineața profesorul m'a deșteptat ușor:

— Seală-te să vezi cometă! M'am înbrăcat iute. În curte era întineric beznă și pomii nenumărați ne împiedica să vedem cerul spre răsărit. Cu mâna în mâna bunicii, tremurând de frig am eșit la poartă. Pe acea vreme, în consiliul comunal trebuia să fi fost mulți amatori astronomi, de oarece Capitala era parcă într'adânc prost luminată. Străzile noastre, ce da în celea Căllărașilor, avea o lampă, sau două, de cele cu rapiță, dar nu știu dacă ardeau cînc-șase ore pe noapte. La trei dimineața, lumpe felinarului ce se afla format lângă poarta noastră, era stinsă. În așa condiții o plăcere să vezi o cometă. Ah! de-ar ști ediliile noastre cât de mult... nu fîn la felinarul cu gaz acțion și la lumina electrică din prezent!

Cometa era în adevăr măreață; cometa lungă și strălucitoare, avea o lărgime ce nu am mai văzut la nici una din cometele ce am observat în atâția ani. Și-apoi chiar când era foarte strălucitoare, nu numai simburata. Am stat vre-o zece minute în stradă, privind astrul cel ameninșător, ce sta cu o sabie turcească, atârnată de asupra grădinei unei vecine.

Acum vre-o 20 de ani, când nu-am procurat prima lunetă, o lunetă uimică de 43 mm, ce costă doar vre-o 40 de lei, cu fostul meu profesor am făcut primele observații. Erăm însă în Craiova, nu în București, dar cerul e același, tot vechiul nostru prieten era. Și ce s'a mirat fostul meu profesor de astronomie când a văzut pentru prima oară muntii Lunei, cele patru tani ale lui Jupiter ce-și schimbă locul nerezic, petele Soarelui etc. Se scribaseră rokurile și acum făceam eu pe profesorul. Un singur lucru nu pricepea bunica, pentru ce e nevoie să ai multe cărți de astronomie? Nu ajung câteva?

Sunt peste 12 ani poate de când primul meu profesor de astronomie a închis ochii pentru totdeauna și sfârșitul vieții te face să uiți de multe ori amintirea ființelor ce le-ai iubit mult odată.

Acum vre-o lună, săpându-i-se mormântul, pentru a i se pune ră-

înșelele la un loc cu ale altor rude, i-au găsit bine înțeles doar oasele... și părul, părul intact, ce nu-l albitise încă cu totul. Atât rămăsese din aceea care n'a învățat să iubească cerul și care n'a găsit nici odată că-mi păsă vremea studiindu-l. Eram dator în această rubrică să vorbesc de primul meu profesor, ale cărui priviri nu mai pot contempla acum frumosul cer înstelat.

Victor Anesina

LA HOTAR!

Soldat! auzi alarma!
Auzi alarma iar!
Ridică-te, ia arma,
Pornește la hotar.
Al țării glas de mamă
Răsună'n lung și'n lat.
Când Patria te cheamă
Ia arma'n mână, soldat!

Soldat! Nimic în lume
Nu'i mai de preț, mai drag,
Ca țara și-al ei nume,
Ca Oastea și-al ei steag.
Când larma de sunșară
Semnalul va fi dat.
Să vii cîntreaga țară
Sub steag, viteaz soldat!

Soldat! Sermează țara
Spre Prut și spre Carpați,
Spre Dunăre și Marea,
Spre scumpii noștri frați.

Hotarul Româniilor
E mult mai depărtat.
Ca să-l zărești, ia arma:
Arma la ochii, soldat!

Soldat! E lupta sfântă,
În tu viteaz, dîbaci.
Fă-gata! Ochii țintă
Și mâna pe trăgaciul!
Răsune de la Ister
La Pindul depărtat!
Auză Țisa, Rîșeu!
Fă-foe, viteaz soldat!

Soldat! Să scăpăreze
Văzduhul de-al tău gest!
Nu-i armele vîrte
Spre Nord, spre Sud, spre Vest.
Cînd vîntul trece vîntul
Și vîntul vedeă nîntul
Avea idealul.
Lovește-n plin, soldat!

C. Z. Kuzdigan

Săptămâna teatrală

TEATRUL NAȚIONAL.— *Safo*, 5 acte de Alphonse Daudet și Adolphe Belot.

TEATRUL MODERN.— *Jertfa*, 3 acte de Gaston Dévère.

Safo, cea dintâi lucrare aleasă, simplită și montată sub ochii d-ului Al. Davila, noul director general al teatrului, este și cel mai de seamă succes de până acum al stagiunii curente. Lucrarea dramatică în sine, dacă nu e dintre cele mai strălucite, ea s'a reprezentat cu o îngrijire și un ansamblu dintre cele mai demne de laudă.

Obişnuit, romanele dramatizate stăruiesc prea mult în partea lor narativă și asta e singurul păcat mare de seamă al dramei *Safo*. Din această cauză acțiunea târăgănată se desfășoară îndesat de groasă în cele cinci acte ale piesei, și din aceea pricină, ideea în care străluce autorul nu apare în lumină, care face însăși gloria celebrului roman al lui Daudet.

Mai pre sus de orice alte considerații, *Safo*, a fost un prilej feroc pentru talentul autoritar al d-nei Sturza-Bulandra, un prilej pe care-l așăpătră, și i se cuvenea de mult, d-ului reîntrarea sa în Teatrul Național. Zbuciumul, spasmiile, disperarea unei dragoste desnuțădă și egoismul nu găsi în jocul măsurat, cochet și natural al interpretelor cea mai frumoasă întrupare a eroinei lui Daudet.

În *Bela*, „Refugiul” și „Maman Colibri”, d-na Sturza-Bulandra nu s'a mai înfățișat cu un astfel de prilej, care să-i dea putința să-și desfășoare bogăția înfrîngă a mijloacelor sale artistice. Cu o dimitoare ușurință și cu o dibăcie de moastră, d-sa a atacat toată gama simțămîntelor omenești sintetizate în cele câteva clipe de dragoste, de egoism și de rezervă.

Ca toate acestea Fanny Legrand, așa cum a fost întrupată de d-na Bulandra, a fost cu totul deosebită de frumoasă de talia lui Safo, așa cum suntem obișnuiți să le privim și așa cum s'ar părea că a voit s'o începuiască și autorul. D-sa a înzestrat-o prea mult pe afocuri cu noblețea gesturilor și a timbrului său, răsunându-i din farmecul bolnav al femeii care te stăpânește prin palinza ei. De aceea, poate, d-na Sturza-Bulandra ne-a părut atât de străină în momentul în care actul al III-lea o stălea să-și poarte pașii măștrăși, și atât de profund deosebită de „Clara Blonda”, redată de d-na Maria Ciuculescu cu sinceritatea și „naivitatea” unui clișeu fotografic, care nu alogă—ci primește în proporțiile cadrului său amănunțite cele mai intime; ale celui ce pozează.

La rândul său d. Tony Bulandra (Jean Gaussin) într-un rol crott, parca pe calapodul jocului său nu nu putea decât să stărnească admirația și aplauzele pe care și le-a cucertit.

D-na Demetriad și d-șoara Macri, d-șii Livescu, Sturza, Petrescu, Mihalescu și Belcot, au complectat un ansamblu dintre cele mai minunate înțelegătoare, cărui se datorește la mare parte entuziasmul sincer al tinerii săli pline până la cel din urmă loc.

La Teatrul Modern, „Jertfa” lui Gaston Dévère a fost de asemenea bine venită pentru talentul tânăr și viguros al d-șoarei Tina Barbu.

„Jertfa” ne pune înaintea problemei educației familiare sub una din aspectele ei cele mai detestabile, care nu este decât consecința fatală a ușurinței cu care unii părinți inteligenți să-și îndeplinească îndatoririle lor.

„Jertfa” este concepută în cadrul vieții familiare de astăzi, și acțiunea ei se desfășoară potolită, fără conflicte violente, pe fondul unei poezii melodramatice. Înălțimea și simțimea instituției familiare nu o face legătura de sânge, ci ideile și sentimentele, care conduc relațiile membrilor ei. Firul povestirii dramatice este țesut torental pe fondul acesta, pe care interpretul ab reușit să-l pună în lumină de care avea nevoie.

Stăruința pe care o manifestă față de o mamă și o manifestă față de un tată, și cele trei fete ale ei, cărora îi sacrifică până și zestrea celorlalte două, răzvrătește sufletul celei mai mici dintre ele, care își caută apărarea și mângăierea aiurea, în dragostea cinstită a unui funcționar al păgîntului ei. Ea descoperă surorilor celei răsfățate, că nu e decât victima unei escrocherii de rînd,—dar afirmațiile ei luată drept cătomie îi fac imposibilă adăpostul casei părintești, pe care ea îl părăsește, ca să-și caute fetețea în lume, la brațul unui tovarăș de viață.

Succesul de astăzi al d-șoarei Tina Barbu ne aduce aminte de creația sa de odinioară din „Modelul”. Și aici ea și acolo e firea impulsivă, e temperamentul volitiv, pe care-l pună în lumină talentului său; și aici ea și acolo e femeia zdrobită, umilită, care-și apără drepturile ei la viață, la fericire.

Cu toate că „Jertfa” nu a fost, la dreptul vorbind o nouădată pentru bucureștenii, care au avut prilejul s'o vadă cu Susanne Després,—drama lui Gaston Dévère a stărnit și de data aceasta tot interesul care i se cuvine.

Împreună cu d-șoara Tina Barbu și d-na Crisenghi, d-șii Constantiniu, Storin și Simionescu au împărțit la oală succesul bine meritat al serii.

G. Z. Kuzdigan

REZULTATUL Concursului literar No. 2

Fii valetul tău, ca să fii stăpânul tău.

Rousseau.

Pentru a putea pune stavila pornirilor noastre rele, avem nevoie de tărnie sufletească. Cel care-și face datoria, cel care se supune ei, acela dă dovadă de un caracter tare, iar dacă nu vrei să fi sluga datoriei, vei fi sluga patimei.

Când știi că faci o faptă bună și mai ales când știi că prin aceasta îți faci datoria, fă-o. N'asculta glasul orgoliului tău.

Ascultă glasul datoriei, căci el nu te va pierde nici odată.

Făcînd așa sufletul tău va putea să se împotrivescă pornirilor care îl înșoșesc, el nu va fi atunci sluga ambiției, a mândriei, a viciilor tale, ci va fi stăpînul lor, căci supunerea la datorie e înălțare.

Fă-te dar sluga instinctelor tale bune, de vrei să fii stăpînul celor rele.

Ion G. Ionescu

Școala comercială din Ploiești. Curs real

Menționăm de asemenea aici răspunsul d-ilor Ciolan, elev al Liceului Lazăr și Vinilă Ionescu, cl. IV-a gimnaziul Cantemir.

Informații artistice și literare

Marți societatea *Carmen* va da un nou concert la Ateneu.

Soc. *Carmen* e o instituție cu care Capitala noastră se poate fâli. Nu ne îndreptăm că succesul concertului va fi strălucit din toate punctele de vedere, spre încurajarea membrilor și membrilor acestei simpatice societăți cari au făcut să răsune doamele noastre duioase și peste hotare, lă-sând cele mai frumoase impresii.

Joi trecută s'a deschis la Ateneu expoziția pictorului D. Mihăilescu.

Expoziția va fi deschisă până la 1 Ianuarie.

Fosta societate a autorilor dramatici s'a desființat.

Cățiva din membrii acestei societăți, intrunindu-se Duminică trecută, în urma propunerii d-ului D.

Anghel, au hotărât să înființeze o nouă societate.

S'a și ales o comisiune pentru întocmirea statutelor.

D-na Elena Bacaloglu a ținut Vineri la Cercul Analelor o frumoasă conferință vorbind despre Neapole și cel mai mare port al său.

Societatea scriitorilor români și alte societăți culturale se pregătesc să sărbătorească împlinirea a 60 sută de ani de la nașterea lui G. M. Alexandrescu, neîntrecutul fabulist, care este una din figurile cele mai de seamă ale literaturii române.

Les Annales publică următoarea serisoare referitoare la succesele obținute în București și Brașov de către compozitorul Reynaldo Hahn.

„Suntem încă sub farmecul marului muzicant Reynaldo Hahn, care a cucerit Bucureștii și mai mult încă bucureștenele cari îi cunosc toate melodiile pe de rost. Succesul lui fu imens. Aci el fu primul do ilustra noastră prezidentul d-șoara Văcărescu; în Brașov, înăntătoarea d-nă Emilia Mendel a avut un discurs; președintele a fost sărbătorit și aclamat. Nu vom uita nici odată zilele acestea de entuziasm. Nu vom uita nici pe d. Furek-Brentano, care a lăsat atatea amintiri și admirație. Nădăjduesc că va povesti cum a fost răduit de noi”.

Serisoarea aceasta e datorită d-rei Rosalie Bernard, secretara cercului în București.

D. Aurel Eliade cunoscutul profesor de cânt, va da Lună, 17 c. o audiciență muzicală la Liedertafel, cu concursul elevilor săi: Ion Tănășescu, Grigore Magiari și Demetriu Ionescu.

Societatea scriitorilor români a primit demisiile din societate a d-ilor D. Anghel, A. Davila, G. Dimaandri, M. O. Iosef, A. de Herz și d-nei Natalia Anghel și a admis ca membri pe d-șii G. Ghibănescu, Spiridon Popescu, H. Frollo, M. Teodorin-Cavada și Ciotori.

S'a hotărât și apariția unei reviste literare a societății.

Colaboratorul nostru d. Ion Dragoslav va da la Ateneu o nouă șezătoare literară și artistică, la 26 Ianuarie, cu concursul d-ilor Machedonski, Orosi și al cercului literar și cultural „Sburătorul”.

La 22 Decembrie va avea loc la Ateneu, pentru fondul „Petre Liciu” o șezătoare literară și artistică, la care d. prof. universitar V. Pârvan, va ține o conferință, vorbind despre neuitatul artist, cășpărit în plină vigoare a talentului său.

Este renumit în lume

Extra-platul **Cons de aur dublu american** 18 carate, Anker-Remontor de buzunar, marca „Sirena” premiat de mai multe ori și care se întoarce la 36 ore.

Numai ceasul acesta posedă rezerve elvețiene. Nu se deosebește de un ceas de aur de 100 lei. Pentru mers exact 5 ani garanție.

Una bucată lei 6,30. Două bucăți lei 11,80.

Mai oferă și ceasuri de buzunar (Gloria de argint, cu lei 6,90). La fie-care ceas se dă un elegant lăș gratis. Fără rizi; se schimbă dacă nu place, sau se înapoiază banii. Trimite ramburs.

S. Kohane, I Uhrentport
BRANAU SEBASTIAN, No. 151

Reclama e sufletul comerțului

NOUILE MARI PREMII

ZIARUL „UNIVERSUL“

abonaților săi la tragerea din luna Maiu 1913:

Lei 7.000 Lei

în bonuri comunale 4 la sută

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 9-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre. De cel mai recomandat depozit de mobile de fier și bronz: **Industria Metalică MARCU**, bulevardul Elisabeta No. 8. București.

Jumătate Garnitură Mobilă

COMPUSĂ DIN: O CANAPEA, DOUĂ FOTOLIURI ȘI PATRU SCAUNE.

0 Oglindă venetiană. - 0 masă elegantă de mahon cu cristal.

0 frumoasă Lampă pentru atârnat. - 0 Mașină de cusut p. mână.

Toate acestea cumpărate dela marele magazin de mobilă **MARCO DATTELI-REMER**, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobile de lemn **MARIN V. GANEA**, soseana Mihai-Bravul No. 37 și strada Șerbănică No. 10. — Succursala: Calea Victoriei No. 107.

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de sticlă, cu plăchete de metal și tin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântec.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într-o cutie fină captusită cu catifea.

UNA VIOLĂ FINĂ cu arcuș și accesorii de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică **Jean Feder**, București, Calea Victoriei 54, Furnizorul Curții Regale.

UNA MADOLINA Italiană, de palisandru, ornamentală, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 basuri, burduful dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „**La Harpa**”, București, strada Colței No. 5.

UNA JARDINIERĂ de argint de China, oxidată și aurită, cu 4 picioare și două mâner, cu un cristal frumos șlefuit.

UNA PROCTIERĂ de argint de China, în parte aurită, cu talerul de cristal, gravat broderie și șlefuit.

UN SERVICIU PENTRU BERE, compus din o carafă și patru pahare de cristal, pe o tăviță argintată cu două mâner.

Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii **Th. Radivoiu**, bulevardul Elisabeta No. 8 bis.

UNA PENDULA MODERNĂ de secol, cu ceasornic de aur, la 13 zile.

UN CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu trei capace, frumos gravate și șlefuite, pentru dame.

UNA GARNITURĂ DE AUR 14 karate, compusă din o pereche cerceți și un inel, toate cu pietre Simil, Brillant și Perle.

UN CEASORNIC DE BIROU cu căminară, formă modernă și frumos nichelat.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul și bine asortatul magazin „**Ceasornicaria Colței**”, București, str. Colței No. 5.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ „SPORT” cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe șase luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru a concura la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri; cei pe șase luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri.

Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „UNIVERSULUI” nu întrebuintează încasatori.

Plata abonațiilor se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau în persoană.

UNA PUȘCA de vânătoare, cu două țevi, țevile de otel „Bayard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebuinta atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper”, cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme **B. D. Zismann**, furnizorul Curții Regale, Calea Victoriei No. 44, București.

3 CEASORNICI DE AUR 14 karate, cu câte 3 capace foarte frumoase gravate, toate pentru dame.

3 LANTISOARE DE AUR 14 karate, pentru doamne.

6 CEASORNICI de argint rușesc, cu 3 capace, p. bărbați.

6 CEASORNICI DE ARGINT VERITABIL, cu 3

capace, pentru bărbați.

6 CEASORNICI DE NIKEL, cu 2 capace, p. bărbați.

6 CEASORNICI DE ARGINT „Mărcă Arpad” cu 2

capace, frumos gravate, pentru bărbați.

6 CEASORNICI DE METAL argintat, cu câte 3 ca-

pace pentru bărbați.

4 LANTISOARE DE ATARNAT LA GAT, de argint

aurit, pentru dame.

7 SPLENDIDE LANTISOARE de argint, 800 p. dame.

UN SPLENDID CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu 3

capace, foarte fin gravat, având și port-fotografie, pentru dame.

UN CEASORNIC DE AUR AMERICAN, cu 3 capace,

pentru bărbați.

UN CEASORNIC DE AUR pentru bărbați, 14 karate, cu 3

capace, frumos gravat având pe capac loc pentru gravură.

2 CEASURI SPLENDIDE DE ARGINT pentru bărbați.

UN CEASORNIC de metal aurit pentru bărbați.

Alături de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum

din interesanta scriere „**Memoriile Regelui Carol I al României**”

sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul”

tipărite anume pentru abonați.